

NYIRI KÖZLÖNY.

Társadalmi és ismeretterjesztő hetilap.

<p>Szerkesztőség és kiadó-hivatal hova a lapot érleklő mindenféle kühlemények intézendők: Nagy-Orosi-utca 983. szám.</p>	Megjelenik minden vasárnap.		<p>Hirdetések díja: Minden 5 hasábos post-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. mind-n beigtatás-nál. — Bélyegdíj minden ígatásért külön 30 ujkr. Nyiltérben minden háromhasas garmond-sor 20 ujkr.</p>
	Előfizetési árak:		
	helyben hához hordva vagy postai szétküldéssel:		
	Egész évre	4 frt.	
Fél évre	2 "		
Évnyegyenként	1 "		

Társadalmi teendők.

I.

„A nyers anyagtermelés távol piacok számára rabszolgák és barbaroknak való munka” mondja a világ legnagyobb státusz-gazdájá Carey; pedig ha vidékünk állapotát tekintjük, alig lenne valaki elég merész állítani, hogy mi azon időtől kezdve, mióta a vasut által a világgal némi összeköttetésbe jutottunk, mást tétünk volna, mint teljesítettük zen rabszolgáknak és barbaroknak való foglalkozást.

Magunk és bérlőink zsákmányoltuk földjeinket, erőszakoltuk a legnagyobb termést s egyetlen vagy legalább legtöbb terményünket a gabonát eladtuk, sőt örültünk, hogy jó áron eladhattuk, és kinek? talán lakostársainknak? talán hazánkban? Nem. Elszállítottuk legtöbbszörre Porosz-, illetőleg Németországba. Kiszákmányoltuk földjeinket anélkül, hogy annak csak a hulladékokat, csak a legsilányabb javítási eszközt is visszaadtuk volna kellő mértékben, szóval: kiszaroltuk földjeinket a német részére anélkül, hogy ezért valami oly czikket kapjunk volna vissza, mely bennünket gazdaságunk termékenységének további fenntartásában legkevésbé is támogatni, jövedelmünk forrását továbbra is ápolni, őrizni segített volna.

Ily gazdálkodási rendszer, ha még tovább is folytatjuk előbb-utóbb, de bizonyosan tönkre teendű gazdaságunkat. A jelenben, ugy látszik, hazánk minden részeiben a terhek nyomasztó sulya alatt kénytelenül is elfogadott, meggyünkben pedig valóban tetőpontra — látogt ezen irány épen ellenkezője és másik véglete annak, mit egykor a nagy Széchenyi mondott hazánkról az akkori viszonyokra, hogy azok szerint Magyarország saját zsrjában ful meg. Ma már kiszákmányoljuk földjeink s így hazánk

zsrját; de az szomorubb lenne, hogy nem mi használjuk fel azt, hanem a külföld, s így ott vagyunk, ahol egykor azon mágnásaink voltak, kik jövedelmüket a külföldön pazarolták el — csak azon különbséggel, hogy ők élveztek érte, mi pedig nem, vagy csakis igen kis részt élvezhetünk.

Nem kell messze mennünk, hogy már is lássuk szomoru következményét ez iránynak; — meggyünk azon nyíri községei, hol a kisebb gazdáknak tagosításkor csak homo kos földjki jutott, egyéb foglalkozásuk, vagy iparuk pedig nem volt, már is annyira elpusztultak, hogy alig akad bennük gazda, ki jövedelméből családját kitartani vagy szükségleteit kellőleg fedezni képes lenne.

E bajon pedig nem segíthetnek maguk a gazdák, ők kénytelenek terményeiket feleslegét annak adni el, ki jobb áron veszi meg. Társadalmi — socialis — uton kell menekvést keresnünk a hinárból, fel kell használnunk az egyetlen módot, mely kiszabadíthat, ez pedig nem egyéb, mint az eddig parlagon hevert vagy legalább nem kellő módon ápolat ipar felkarolása. Csak ugy menthetjük meg gazdálkodásunkat, ugy tarthatjuk fel földjeink erejét, ha közvetlen közelben lesznek terményeink fogyasztói. Ily, a társadalomra nézve hasznos fogyasztókat pedig csak az iparosokban nyerünk, mindent el kell tehát követnünk, hogy meggyünkben különösen pedig városunkban az ipar érdekeinek oly támpontokat teremtsünk, mely azt legalább azon fokra emelje, hová a mezei gazdaszat terén már eljutottunk, hogy aztán a gazdaszat és ipar egymásban kölcsönös támaszt nyervén, jövőben a korral haladni képesek legyünk.

Szabolcs megye bizottmányi gyűléséből.

(Nagy-Kálló, december 5.)

Elnöklő főispán ur ömeltósága megnyitván a közgyűlést

Előterjesztette a kormányzó alispán ur idősarki

ereszkedni az osztrákokkal; ha Dembinszky e tervét keresztül viszi, még sikerülhet a Gőrgyevel való egyese Aradnál.

Hanem a végezt másép akarta.

Bem, kinek hadtestét, Erdélyben az oroszok már megsemmisíték, épen azon perczben érkezik Temesvárhoz — egyedül, midőn Dembinszky a visszavonulást Arad felé elrendeli. Bem zavarólag lép közbe, mit annál könnyebben tehetett, mert zsebében volt Kossuth-tól a fővezéri kinevezés, melynek előmutatása után Dembinszky azonnal visszalépett a foparancsnokságtól.

Erre Bem új rendelkezéseket ad ki, nem hallgatva Dembinszky tanácsára, melylyel figyelmezteté őt egy koezkázatot harcz vesztelyeire.

A csata elvesztett. Dembinszky jóslata teljesült: a déli hadsereg végkép megsemmisült.

Bem, ki az utolsó perczig igekezett a rendet fenntartani, a harcz zavarában lovalával elbukott s kifczamította vállförgőjét.

Ennek következtében a visszavonulást Dembinszkynek kellett rendezni, mivel a fővezérséget Bem ajánlata dacára a jelenvolt tábornokok közül senki sem akarta elvállalni.

E csatavesztés által Temesvár felszabadult az ostrom alól és Haynau augusztus 9-én esti 9 órakor lovagolt be a várhoz.

A magyarok visszavonulása, miután az aradi vonalat az osztrákok már elobb megszállították, Lugos felé történt, hova a Vécsey és Kmetty hadtesteken kívül alig érkezett néhány szétzilált osztály.

Mészáros az események benyomása alatt írta: „másnap voltak még hadosztályok, de sereg többé nem létezett.”

jelentése, melyben a személy- s vagyónbiztonsági állapotok kielégítőül jeleztetvén, bejelenté: miszerint a ma. k. honvédelmi miniszter folyó évi október 12-ről 32.300 szám alatt kelt intézményével elrendelt, az 1872. évi ujonczásra vonatkozó előnunkalokat fogantatosította s felhívja a bizottmányt, hogy a sorozó bizottságok elnöklet s tagjai neveze ki.

Közutalomásra hozatik, miszerint a házispénzár állása rendes, a közmunkák nagyrészben ledolgozva s a váltásösszegek befizetve vannak, habár az őszi folytonos eszesek miatt a közmunka egy részének ledolgozása lehetlenné válván, ilyenmü hátrányok is léteznek.

Végül jelenti az első alispán ur, miszerint a nádudvari járás egyik orvosa Tóth Károly elhunyan; ezen uradesébe jött orvosi állomásra Farkas Sylvester orvos-sebészt helyettesítette.

Az első alispáni jelentés megnyugtató tudomással vétetvén, 1872-ik évben működendő sorozó bizottságokhoz megválasztatnak, és pedig

a dadai sorozó járásba elnökül: Bónis Barnabás első alispán; tagokul: Szabó Dávid főorvos, Mikecz Tamás főszolgabíró.

Előterjesztett a közigyelési határozatok folytán bevárt jelentések hátránykintatása

A jelentésekkel hátrányban levő küldöttségi elnökök s tisztviselők jelentéseik benadására a kimutatás kivonati közlése mellett felhívhatók.

A folyó évi 478. és 493. számú határozatok alapján tárgyalás alá vetetett a nyir-kertés és kis-várdai megyei épületek elidegenítésének kérdése.

A tisztí főügyesség e tárgyban beadott jelentéséből kiderülvén, hogy a kérdéses épületek nem a megyeközösségre, hanem a magas kincstár nevére vannak telekkönyvezve, a hitellejtelegyezőknek a t. főügyész által mielőbb fopantatosítandó kiigazításnag a kérdés függöben hagyása határozatilik.

Előterjesztett a magyar királyi helügyminiszter folyó évi november hó 12-ről 28.286. szám alatt kelt leirata; melylyel a megye jövő szervezésére nézve elkészített és a folyó évi október 17-ről 544. számú jelentéssel felterjesztett munkálatait;

a választó kerületek alakítását;

a tisztkar, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet hátsásköre és a munkafelosztást;

az állandó választmányi szervezetét;

a választó kerületek választóinak nérvégyzékét;

végre a legtöbb adófizető bizottmányi tagok névsorát tárgyzag részleteit azon határozott meghagyással erősíti meg, hogy azon legtöbb adófizetők, kik a névsorból — az 1869-ik évben összeírt országgyűlési választók listájstromában való fel nem találatauk miatt kihagyva lőnek abba most már minden további késedelem nélkül felevedők lesznek; végre felhívja a megye közigyelését, hogy a legtöbb adófizetők névsorának kiigazítása mellett egyszersmind a törvényhatóság rendezése vonatkozó további teendőknek a törvény 9. §. rendelkezéséhez képest leendő hajadéktalan fogantató vétele iránt is intézkedjék.

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

Midőn e megye községe a legtöbb adófizető

T Á R C Z A.

Törédékek.

(Folytatás.)

Aradvár elestével a déli részekben már csak Temesvár és a titeli feusik maradt a császáriak kezében. De e két helyet ugy megerődíték, hogy a magyarok által ellenök intézett többszöri támadás, mindannyiszor meghiúsult.

Vécsey tábornok már Arad eleste előtt körülzárolta Temesvárt; de dacára a gyakori bombázatainak és rohamoknak, a várat sem elfoglalni, sem capitulatióra nem bírta.

Eközben lassankint tünedezni kezdtek a diésőség napjai. A kormány másoldiban hagyá el a fővárost, és pedig az odáig biztos Debreczen helyett alább délnek tartott s Szegedet válasz a székhelyül, hova július 12-edikén tartá bevonulását. Itt sem időzített sokáig; már július utolsó napjában, Haynau közeledtére, Aradra költözökött a kormány.

Szegednél Dembinszky a déli hadsereg élén várta az osztrákokat; csatavesztés esetére utasítva volt a magyar kormánytól, hogy Arad felé vonuljon.

Gőrgyeinek, ki Várad felől szintén már utban volt, Aradnál kellett volna egyesülie Dembinszkyvel s egyulról erővel megverni az osztrákokat. De Dembinszky inkább bízdekosan, mint kénszerítve Temesvár felé vette útját, miáltal a kormány jól combinált terve meghiúsult.

Dembinszky 45.000 emberével állást foglalt Temesvárnál, de anélkül hogy komoly harczba akart volna

Dembinszky 45.000 emberével állást foglalt Temesvárnál, de anélkül hogy komoly harczba akart volna

Dembinszky 45.000 emberével állást foglalt Temesvárnál, de anélkül hogy komoly harczba akart volna

Bolthelyiség-változás.

Ezennel van szerencsém a t. cz. nagyérdemű közönségnek tudtára adni, hogy

könyvkereskedésemet

özv. Polyákné asszonyság házába helyeztem át.

Ujonan berendezett

KÖLCSÖN - KÖNYVTÁRAMAT

becses figyelmébe ajánlva maradok további kegyes pártfogását kérve

Illincz Gyula
könyvkereskedő.

(119) 3-3

Házeladási hirdetmény.

Nyiregyháza városában, Szarvas-utcán, 97. számú telekjegyzőkönyvi és 96-ik szám alatt fekvő újból épült mintegy 26 öles szegletház több osztályból álló pincesz épület örök áron eladó; vagy pedig tíz évre haszonbérbe kiadó. A venni szándékozók ugyanazon szám alatti házál a feltételek megtekintése végett jelentkezhetnek.

(123) 3-2

Orvosi jelentés.

A jelenleg uralgó himlőjárvány ellen legbiztosabb óvszer „a beoltás”. — Fris és jó **tehenihimlővel**, valamint tüdő- és gyomorbajok elleni legújabb szerrel „**Liebig-fele Kumps**”-sal gyógykezelésre ajánlja magát

Braun Fülöp,
járási orvos.

(127) 0-1

ELADÓ HÁZAK, FÖLD- és SZŐLŐ-BIRTOK.
Nyiregyháza, az Orosz-utczában 571-ik szám alatti, négy lakosztályból álló új épület. — Szat-Mihály-utczán 223-ik sz. alatt a jelenlegi Széna-piacon legújabb helyen felép. ház — továbbá az Er. alatt a Sentes-piac közepén 1 kisház áll. — és az Er. közepén 9/4 nyilas szőlő új borház- és jódoln. gyümölcsösökkel — minden óron szabad kezben eladó. — Hosszabb értesítést adhat a tulajdonos Orosz-utczán 571-ik házszám alatt.

Előírtk. Dániel.

(122) 3-2

Sertés-eladás.

(124) 2-2

A beregmezei munkácsi uradalom rafajnai majorjában folyó évi december 18-án délelőtti 10 órakor 550 darab tölgy-makkon hizott sertés árverés utján fog eladatni. Írásbeli 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatok is elfogadtnak.

Gyakornokul felvétetik

egy 14-15 éves jóházból való helybeli születési fiú Csapkay Jenő vaskereskedésében Nyiregyházán.

(121) 3-2

Csapkay Jenő

Nyiregyházán

ajánlja ujonan berendezett

vas-, aczel-, lemez-, öntemény- és rézmű-és rakartár.

Továbbá

lakatos-, kovács- és asztalos-műszereket, valamint mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kellekeket. Végre öntött kemenczék-, takarékkonyhák- és mindennemű épület-vasalásokat.

Üzleti helyiség: Főpiaz Ferdieska örökös házában van.

(125) 3-1

Végképeni kiárulás tetemesen leszállított áron!

REICH B. kereskedésében Nyiregyházán.

Üzletem változtatása miatt gazdagon felszerelt rakartámban mai naptól fogva tetemesen leszállított áron végképeni kiárulást rendezvén; ajánlom a következő cikkeket a nagyérdemű közönség különös figyelmébe.

Nagy választékban vannak: **Férfi- és gyermekkalapok**; mindennemű **cipők**; **nyakkendők**; **keztük**; ajándékokra alkalmas igen diszes **bőr-, porcellán-, üveg- és fatárgyak**; **magyszerű porcellán- és üveg-raktár**; miniféle **dohányzó-, vadász- és uti-eszközök**; **futó- és labaszöveg**; **pokróczok**; **asztalok**; **kezelt női munkák**; **kézi és asztali varrógépek** nagy választékban, mindelele használatra; **gyermekjátékok**; **petróleumlámpák**; **jegyzőkönyvek**; **szivar- és pénzlárczák**; **finom selyem esernyők**; **báli legyzők**; és minden egyéb tüzletben vágó cikkek.

Evek óta ismert pontos és lelkiismeretes eljárásomnál fogva bátorodom és alkalommal a nagyérdemű közönség figyelmét e végeladásra felhívni s szives látogatását kikérni.

Nyiregyháza, 1871. december 5-én.

(130) 3-1

REICH B.

Ház-eladás.

Itt helyben a Nador-utczán 1261-ik sz. a. néhai idős Kovács Pál háza, mely is a N-Kállói utca közelében fekszik, és 5 szobából, 2 konyhából, 2 kisebb és 1 nagyobb kamarából, 1 istállóból és 2 szinből áll, mely alatt egy — faagott kövekből épített értékes nagy pincesz is van — eladó. A venni szándékozók alólírott végrendeleti végrehajtó hites ügyvédnél (Kis Kállai-utca 1441-ik sz. a. házban) jelentkezzenek. — Bérmentett levelekre, — a tudakozó költségére válasz adatik

Kelt Nyiregyházán, 1871. december 6-kán.

Grenerczy Andor

mint néhai Kovács Pál és örökösiei megbizott ügyvéde és végrendeleti végrehajtó.

(128) 0-1

Egy tagositott birtok.

Szabolcsmezei Thass községében, a nyiregyháza-ungvári vasuti állomáshoz felőrányira, mely 320 hold szántó és kaszáló külső földből, és 11 hold belső kertből áll; őr-lak- és eseléd házzal, továbbá évenként 100 forintot jövedelmező régáléval és öszivetéssel együtt 3-6 évre szabadkézből minden perczben haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni alulírt tulajdonos lakásán (Sima-Pusztai) Pesztaluk u. p. Nyiregyháza. (126) 3-1

Elek Emil.

Borsod-Miskolczi köszén-raktár

özv. Hoffmanné asszonyság udvarán.

(129) 0-1

Mázsája 62 kr.